

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

1 De Emtione, & distinctione nominis emtionis

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

DE OBLIGATIONIBVS, ET CONVENTIONIBVS CONSENSV INITIS. LIBER XXV.

De emtione & de distinctione nominis emtionis. Cap. 1.

Apud Iustin. Lib. 3. tit. 2. 4. P. lib. 18. tit. 1. C. lib. 4. tit. 3. 6

- 1 *Emtionis nomen in genere & specie quid contineat.*
- 2 *Emtionis formula omnibus conventionibus adhibebatur.*
- 3 *Mancipi res que, & quomodo transferentur.*
- 4 *Aere & libra quomodo fiebat venditio. eod.*
- 4 *Emere & vendere quando promiscue, & quando distincte accipiuntur.*

Emtio est actus quo res emitur, id est, per contractum, in quo dominium transferitur a venditore ad emptorem. Et quomodoque tractanda sit inter probos viros, admonere: & qua ratione cauendum, ne contractus, qui non ob aliam causam, quam vt necessitati hominum mederetur, in gērium vsum venit, in luxum libidinemque feneratorum conuertatur. Sic etiā & Tiberius apud Cornel. Tacit. lib. 6. *annalium* prospexisse fertur. Ne quæ remedio quaesita est emtio & venditio, in contrarium mutaretur, cum feneratorum omnem pecuniam mercandis agris necessariam, condidissent. Proinde prius monendi sumus, emtionem in genere & specie accipi: siquidem generali emtionis appellatione, omnis contractus, ex quo dominium transferitur, continetur, & ita in lege 11. Tabularum vsurpatum nomen notat Pomponius, *l. stat. liberi 2. §. 1. de stat. liber. lib. 40. P. tit. 7.* Quare & alibi in iuris corpore, in ea lata significatione comperitur, §. 1. *de contentio. inter domi. & emtorem fendi, lib. 2. Fendorum, tit. 42. vt & legatum contineat. l. sicut 8. §. venditionis autem, quib. mod. p. gn. vel hypothec. soluit. lib. 2. P. tit. 6.* Sic apud Varro nem. *In emtionibus*, inquit, dominium legitimum, sex fere res perficiunt: si hereditatem instam adiit: si, vt debuit mancipio accepit, a quo iure civili potuit: aut si iure cessit cui potuit iure cedere, & id vbi oportuit: aut si vfu cepit: aut si preda sub corona emittitur: tumue, cum in bonis sectione cuius publicæ emittitur. In horum emtione solet accedere peculium, aut si exco, ter stipulatio, intercedere sanum enim esse furis noxiisque soluti: aut si mancipio non datur dupla promitti: aut si ita pacti, simpla. ¶ Hec ¶ Varro lib. 2. *de re Rustica. c. 10.* Porro hæc appellatio per extensionem ad alia, quam quæ vere emuntur, extenditur, vel quod si, missimus transferendi dominii olim titulus esset, cui nō adhiberetur emtio, vt trumque summo digito indicio. P. imum ostendit Horatius 2. *epist. ad Iulium Florum.*

*Si proprium est quod quis libra mercatur & are,
Quadam, si credis consultiis, mancipat vsus.
Et Martialis, lib. 2. Epigram. epig. 20.
Carmina Paulus emit, recitat sua carmina Paulus.
Nam quod emas possis dicere iure tuum.*

Neque quicquam eam rem videret vendere, de cuius dominio agitur, ne ad emto'em transeat: sed hoc locatio est, vel genus alterius contractus. *Labolenus in l. cum manu facta 80. §. fin. de contr. ahen. emt. P.* Et Phœnicides cum apponebat pisces in conuulo, sed iis dumtaxat qui symbolum dedissent dicebat, mare quidem esse commune sed pisces in eo natos, eorum qui emissent, in *Apoth. Erasmi. lib. 6. in variorum Apothe. Quocirca in emtorem, inita semel emtione omne periculum, vt in dominum transit, l. necessario, & l. id quod post semel perfectam, de peric. & commo. rei vend. P.* Alterum autem quod diximus, antiquis placuisse titulos transferendi dominii habuisse, vt plerumque additam emtionem, quod fiebat adhibito libripende, are & libra, §. *sed vt nihil antiquitatis, de testam. apud Iustinia.* ¶ Vnde ¶ ius mancipi & dominii. Sic etenim Plinius consuetudinem fuisse seruati in emtionibus quæ mancipi sunt, libram interponere, Plinius, *lib. 3. histo. Na. ca. 3.* Mancipatio *χρησις*, Græcis est in manu positio: qua ratione res alienabiles nostræ, mancipi dictæ: aliæ non mancipi, liberæ & nullius, Cicero in *Topyc. Mancipatio*, inquit Boetius, *lib. 3. Topic.* imaginaria quædam venditio est: quod ipsum ius, proprium est ciuium Romanorum: & res ita a-

gitur, adhibitis non minus quam quinque testibus ciuibus Romanis, puberibus & eo qui libripens dicitur, is qui mancipium accipit, æs tenens ita dicit: hunc ego hominē ex iure Quiritum meum esse aio, isque mihi emtus est hoc ære, aneque libra: deinde ære percudit, idque æs dat ei, a quo mancipium accipit, quasi pretii loco. Inde mancipare pro vendere, imo emphaticōs, plus quam vendere, & maiori solemnitate. Quemadmodum apud Ciceronem, *Philipp. 2.* Tum ipse venditum atque mancipatum tribunatum consilii nostris opposuit. Iulius Paulus rem emtam mancipatione & traditione perfecta, si emittatur, auctoritatis venditorem duplo tenus obligari tradit, *Iulius Paulus, lib. 2. recept. sententia. tit. 17. de emto. & vendito.*

¶ In specie, ¶ emtionis nomen accipitur prout est contractus nominatus ab aliis, proprius & separatus, de quo nunc agimus. Relatiuum porro emtionis, venditio est, quibus promiscue aliquando vfi sunt veteres, *Caius, in l. veteres 20. de actio. emt. lib. 19. P. tit. 1. lex conuentionem, C. de pact. l. cum apparebit 50. loca. lib. 9. P. tit. 2.* Emto'r tamen proprie is qui comparat vel acquirit: venditor is qui distrahit: sic in veteri verbo rusticorum, bonum patrem familias, dictum est, esse debere vendacem, non emacem, *Cato de veruistic. cap. 2. Plinius lib. 18. cap. 5.* inter quæ multum interest, cum plerumque alicui vendere prohibitum sit, non autem emere, vt in *personis docebitur, & l. in quorum. de pigno. P. leg. multum interest. de verbor. oblig. P. l. sua res. l. non licet, de contrah. emt. P.* Et vt ait Paulus, aliud vendere, aliud emere, alius emto'r, alius venditor, sicuti aliud pretium, aliud merx, *l. 1. §. penul. de contrahen. emt. P. l. 1. de rerum permut. lib. 19. P. tit. 4.*

De definitione emtionis, & de re vendibili, & distinctione mercaturæ & negotiationis. Cap. 2.

- 1 *Emtionis definitio.*
- 2 *Bona fides quo tempore in emtione adesse debet.*
- 3 *Emtionis diuisio, in imaginariam veram, & litis estimatiuam.*
- 4 *Emtionis substantia tria, res, pretium, consensus.*
- 5 *Emtio scriptura quando perficiatur, eod.*
- 6 *Emi vendens que res possunt.*
- 7 *Merx, Mercatus quid.*
- 8 *Commercium quid.*
- 9 *Emtio sine re existente vel futura esse non potest.*
- 10 *Mercator & mercatura quid.*
- 11 *Negotiatio quid, & Negotiator quis. eo.*
- 12 *Mercatura due species, & subdiuisio.*
- 13 *Commerciorum species.*
- 14 *Cauponaria ars qua.*
- 15 *Præceptoribus merces soluenda, eod.*
- 16 *Nauigationem & eius negotiationem qui inueniunt.*
- 17 *Nautis, nauarchi, nauicularii, quid. eod.*
- 18 *Ratis quid.*
- 19 *Mercature inuentum refertur ad Pæoni.*

Missis ¶ aliorum finitionibus, quæ de emtione fiunt, vel nimium angustæ, vel latiores quam substantia possit, nostram exhibeamus, vt Emtio sit contractus, *l. Labco. §. contractum, de verbor. signifi. nominatus: l. iuris gentium de pact. P. bonæ fidei, l. si dolo aduersarij 5. de rescind. vend. C. lex emt. 11. de actio. emt. P. iuris gentium, d. l. iuris gentium, de pact. l. 1. §. si de contra. emto. P. l. ex hoc iure, de inst. & sur. §. ius autem gentium, de iur. natur. per quem fit commutatio rei cum certo pretio, *l. 1. de rer. permutat. in P. §. 1. de emto. apud Iustin. l. 1. §. fin. de contra. emt. P. ex consensu, l. 1. de contra. emt. P. l. 2. de actio. §. 1. de obligat. qua ex consen. l. 2. C. de contrahen. emt.**

¶ Bona ¶ fides exigitur in emtione & tempore conuentionis, *l. 2. §. 1. pro emt. l. 3. pro soluto in P. l. si cum aliena, in princ. de vsu. P.* Imo dolus abesse debet a venditore, nō tantum tempore venditionis, sed omnino, & omni tempore sequenti, vt notat Cynus, in *authentica sacramenta puberum, questio. 17. si aduers. vend. C. & Baldus,*